

Speciální sběrač pro boj s kamenem

Kámen na poli nevidí rád žádný hospodář. Když jsou pole velmi kamenitá, je to již problém, který je třeba řešit. Při nedostatku pracovních sil musí nastoupit speciální technika. Ve společnosti ZD Sádek a. s., hospodařící nedaleko Příbrami, tento problém řeší nasazením speciálního sběrače kamene finského výrobce ELHO.

Jiří Hruška

Společnost ZD Sádek a. s. se sídlem ve Lhotě u Příbramě je zemědělský podnik hospodařící v ekologickém režimu. Živočišná výroba je zaměřena na chov skotu plemene masný simental s uzavřeným obratem stáda. Krávy s jalovicemi jsou přes léto na pastvě s přístupem do stáje, na zimu jsou ustájeny. Býci ve výkrmu jsou ustájeni celoročně.

V rostlinné výrobě společnost hospodaří na 1020 ha zemědělské půdy, z nichž je 800 ha orné půdy a 220 ha trvalých travních porostů. Z původního šestihonného osevňovacího postupu podnik nedávno přešel na osevňovací postup sedmihonný. První dva roky jsou pěstovány jetelotrávy, po nichž následuje meziplodina a ozimá pšenice. Další plodinou je jařina – oves nahý, jarní pšenice nebo jarní ječmen. Pátou v osevňovací sledu je luskoobilní směs sklizená na zeleno, po níž následuje meziplodina a ozimá pšenice. Nakonec přichází opět jařina – oves, ječmen nebo pšenice, před níž bude meziplodina opět tématem. Alternativou ke zmíněným jařinám je nově žito a pohanka.

Odlíšnosti v ekologickém režimu

Pěstování tržních plodin v ekologickém režimu je složitější, než v tradičním. Zejména boj s plevelem, proto podnik hodlá investovat do nové techniky, především strojů na jejich mechanickou likvidaci. „Jediný způsob, jak po žních regulovat množství plevelu, je půdu podřezávat. A to opakovaně. Do konce roku proto pojedeme na některá pole ještě

Předseda představenstva Ing. Karel Kromíchal s Miroslavem Fučíkem ze společnosti P & L, spol. s r. o. Foto Jiří Hruška

několikrát,“ potvrzuje ředitelka společnosti Pavlína Míčková.

Zpracování půdy

Technologie zpracování půdy počítá i s některými speciálními stroji, vhodnými pro ekologické zemědělství. První podmínkou je ideální provést speciálním radličkovým podříznutím zpracovávaného profilu. Po vyklíčení plevelu a výdrolu následuje druhá podmínka stejným strojem, ovšem do větší hloubky. Pro ozimy zatím stále ještě následuje orba, v budoucnu podnik částečně přejde na bezorebné zpracování. Součástí předseťové přípravy pro některé plodiny je také hnojení chlěvským hnojem a vápnění, po němž následuje setí sečí kombinací s rotačními bránami.

Pro jařiny jsou pozemky na zimu zorány nebo je na ně aplikováno

chlěvský hnůj a zaseto meziplodina. Na jaře plochy oseté ozimem nejdříve provzdušní speciální rotační brány a poté následuje likvidace plevelu i několika násobným přejezdem prutovými bránami, vždy s odkladem několika dní, potřebným pro vzklíčení dalšího plevelu. Pokud počasí a čas dovolí, připraví se na jaře falešné setové lůžko a s odstupem dvou až tří dnů se kultura zaseje sečí stroj s přípravou, čímž se vzešlý plevel zlikviduje. Po dalších několika dnech, ještě před naklíčením hlavní kultury, se pole zpracuje naslepo plecemi bránami, čímž se likviduje plevel vzcházející po setí. V následujícím období jsou prováděny podle potřeby další zásahy v porostu.

Kámen a zase kámen

Velkým problémem při obhospodařování polí je všudypřítomný kámen, protože na kamenitých půdách velmi trpí zemědělská technika. Například loni na jaře kamenité pozemky poničily prakticky veškerou techniku na sklizeň píce. Stejně je ohrožena i ostatní sklizňová technika. Proto při sklizni obilnin osádky sklízecích mlátiček nechávaly na poli kvůli kamenům velmi vysoké strniště. To je však také problém. „Pokud takto vysoké strniště zapravím do půdy, spotřebuji velkou zásobu dusíku na její rozložení. Sláma zkrátka musí z pole do živočišné výroby, kde ji, zejména v ekologickém chovu, potřebuji. Musí ke skotu a ve formě hnoje zase zpět na pole,“ vysvětluje ředitelka a pokračuje: „Kámen je nepřítel i při hospodaření s půdní vlhlostí. Kvůli udržení vody v půdě potřebuji vytvořit jemně zrnitou vrchní vrstvu půdy, což s velkým množstvím kamene není možné.“

A to není vše, kamenité půdy způsobují problémy i při zpracování půdy, setí či kultivaci porostů. Proto před časem vedení společnosti rozhodlo, že začne kámen na polích intenzivně sbírat.

Výběr vhodné techniky

Do konce roku 2020 se kámen na polích sbíral ručně. Výkon byl nízký a potřeba pracovních sil velká. Na začátku loňského roku proto padlo rozhodnutí řešit sběr kamene nákupem vhodné techniky. Po dohodě se zastupcem společnosti P & L, spol. s r. o., byl loni na jaře zapůjčen sběrač kamene ELHO Scorpio 550 s pracovním záběrem 5,5 m a zásobníkem na 2 m³ kamene. Ve zkoušce se sběrač osvědčil, denní výkon se pohyboval kolem sedmi hektarů.

Celkem v rámci zkoušek sebral kámen z 60 ha pozemků. O množství kamene na polích svědčí fakt, že vysypával svůj zásobník po každých šesti stech metrech.

Ještě na jaře následovala objednávka. Firma P & L, spol. s r. o., dodala model ELHO Scorpio 550 v polovině července.

Vytížený stroj

„Na podzim jsme odkamenili přibližně 100 ha, mnohem více jsme však zvládli letos na jaře, celkem 260 ha,“ popisuje vytížení stroje předseda představenstva Ing. Karel Kromíchal.

Sběrač kamene je agregován s traktorem Fendt výkonu 140 k. Tento traktor vyhovuje jak výkonem motoru, tak výkonem hydraulického systému. Sběrač vyžaduje traktor o výkonu 90 až 140 k, minimální výkon hydraulického čerpadla 110 l/min a po-

Zadní stěnu tvoří ocelové pruty

Foto archiv

Vysypávání kamene na kraji pole

Foto archiv

trebnou dodávku oleje 85 l/min. Hlavní sezónou pro ELHO Scorpio 550 je podzim, na jaře je třeba jeho nasazení dobře zvážit, aby nedošlo vlivem vlhké půdy k jejímu nežádoucímu ztuhnutí. Ideálními podmínkami pro nasazení sběrače kamene je půda nakypřená do hloubky 12 až 15 cm a sucho. Je to logické, protože suchá půda se lépe prosívá.

Ročně ELHO Scorpio 550 ošetří přibližně 20 % ploch. Po pěti letech však úkol odkamenit pole splněný nebude. Zbavovat se kamene je běh na dlouhou trať, jedna jízda problém nevyřeší. Na pole je třeba se vracet opakovaně. A to je důvod, proč si stroj nepůjčovat, ale vlastnit ho.

ELHO Scorpio 550

Sběrač kamene pracující ve Lhotě u Příbramě je robustní stroj s pracovním záběrem 5,5 m, určený ke sběru kamenů o průměru 30 až 400 mm. Na tandemovém podvozku se vzduchovými brzdami je umístěn zásobník o objemu 2 m³ s vyklápecí výškou 2,7 m.

Dva hydraulicky ovládané boční shrnovací rotory mají široké prsty vyrobené (stejně jako

bočnice a víko zásobníku) z oceli Hardox a pevně přivařené k trubce rotoru. Boční rotory posunují kámen k hydraulicky poháněnému vkladacímu rotoru, který jej posouvá přes prosévací rošt do zásobníku. Prosévací rošt tvoří výměnné pruty. Použitím různých silných ocelových prutů lze měnit velikost prosévací mezery (30; 35 nebo 40 mm).

Při vyprazdňování zásobníku dochází díky zadní prutové stěně k dalšímu prosévání a oddělování kamene od zeminy.

Sběrače kamene značky ELHO jsou plně hydraulicky ovládané včetně hydraulického jistění. Všechny rotory jsou vybaveny funkcí reverzu pro případ ucpání.

Stroje jsou vybaveny i automatickým udržováním pracovní hloubky (0 až 7 cm). Pracovní rychlost se pohybuje od 1 do 7 km/h.

Kontakt na firmu:

P & L, spol. s r. o.

Provozovna Kostelec

nad Vltavou

Miroslav Fučík

Tel.: +420 724 344 214

E-mail: mfucik@pal.cz

www.pal.cz

Denní výkon sběrače kamene ELHO Scorpio 550 se pohybuje kolem sedmi hektarů

Foto archiv